

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 11. Quo modo doctrina excellentes se se humiliare poßint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

brosius putant hanc sententiam desumptam è sacris litteris, & quidem ex illis Deuteronomij verbis: *Attende tibi.* Origenes autem ex his: *Si ignoras te, egredere.*

Psal. 118.
Deut. 4.
Orig ho-
mil. 2. 18
Cant.

§. XI.

Quo modo doctrina excellentes se se humiliare possint?

At verò licet peccauerit, tamen in re aliqua excellit quispiam? excellit ingenio, arte, prudentia, scientia? est bonus miles? clarus dux? acutus Philosophus? sublimis Theologus? Excelluit & Christus, & quidem infinitis modis. Sed excellentiam suam non iactavit, immò passim, vti & ipsa miracula occultavit, & Deo in acceptis retulit. Ille autem homo, qui non est Deus, quocumque tandem modo excellat, longè habet maiorem se humiliandi causam. Audi, quo modo & hîc se se possit demittere, & disce ab eo humilitatē, à quo iustitiam plurimi aliasque virtutes didicerunt. Est is Leonardus Lessius, de quo hæc relata legi. *No- uerat quidem Lessius in se doctrinam esse, & à Deo ac natura dotes, sed eas neq; estimabat ipse, neq; cum alijs componebat. Nemo tam erat exiguus à quo discere erubesceret. Logicae tirones vir ille rogauit, ut si quando eruditum aliquid, vel*

in doctrina, vel in pietate conciperent, secum illud, quò eorum institutione vel melior fieret, vel doctior, commune facerēt. Nonne inter paruos, quibus calum Christus astruit, Lesius censeatur oportet, qui maximus doctrinà cum esset, minimorum discipulum se faceret? Suam sententiam tanti non faciebat, ut non facile ad aliorum, longè etiam doctrinà inferiorum rationes, se, iudiciumq; flecteret. Arbitrabatur in alijs plus lucis, doctrina ac iudicij, quam in se esse. Adduci vix potuit, ut librum illum laudatissimum de iustitia & iure, pralo subiceret; quòd nihil à se magnum proficisci posse arbitraretur. Parua hæc, quam de doctrina sua conceperat, ex eo proveniebat opinio; quòd plura à se ignorari, quam sciri intelligeret; & quæ sciret, usque adeò confuse & imperfectè se scire, si cum beatorum sapientia componantur, ut iure bono, imperitus compellari posset. Solebat hisce ferè gradibus scientiam suam deprimere. Primò, suum omne scire, cum omnium mortalium in unum collecta scientia librabat; ad quam tantulum illud esse, quantum ad vastum montem arenula, & guttula ad Oceanum, inueniebat. Exinde, immane illud humane scientie, Angelis opponebat, quorum etsi ij inferioris essent ordinis, tanta sapientie vis est & prestantia, ut pa-

ri intercapedine, omnem vniuersi generis hu-
 mani scientiam excedant, quâ hominum om-
 nium sapientia, singularis hominis scientiam an-
 tecellit. Ascendebat preterea ad summorum sa-
 pientiam Seraphinorum, qua simili intervallo
 minorum Angelorum scientiam exsuperat. Ab
 his, ad eos transibat spiritus, qui nec dum qui-
 dem procreati, in diuina tamen potentia recon-
 duntur. Ab istis denique, ad sapientissimi Nu-
 minis inexplicabilem scientiam: è quo tandem sic
 rationem ducebat. Si mea scientia, mortalium
 omnium collata scientia, instar habet arenula;
 quid habet composita Angelica? quid Seraphi-
 ca? quid possibili creati? quid demum diuina? si
 tota Angelorum sapientia scintilla quadam exi-
 gua est infinita lucis; si artes omnes, & scientia,
 tennes sunt adumbrationes suprema sapientia,
 sine cuius irradiatione, omnia, in tenebris, &
 ignorantia nocte, sepulta iacent; quid est, quòd
 de scientia mea, qua adeò & sique exilis est, ut pro-
 pè sit nihil, mihi ipsi blanditias faciam? quid est,
 quòd ipsum me præ cæteris, tamquam amplius
 aliquid intelligens, extollam; quasi magnum
 sit inter complures rudes, minùs aliquantò ru-
 dem esse, & inter luscòs rectiùs nonnihil videre?
 quid est quòd exiliam animo, si vnus aliquis mi-
 nus à me in scientia habet, cùm etiam is, alio in

*genere me excedat, & innumeros alios, quàm
in scientia, me ipso superiores reperiam?*

§. XI.

*Omnes mortales posse fieri humiles, si se maiori-
bus comparent.*

Hoc paradigma facilè potest transferri ad omnem aliam causam tumescendi. Placet tibi nimium de ieiunio? Antonios cogita, Paulos intuere. Eliam reuolue animo, Mosen ante oculos statue, Christum tibi propone. Nondum 40. diebus & noctibus ab omni cibo & potu abstinuisti. Ita de omni virtute potes ratiocinari: ita & de artibus, aut prudentia bellandi, vel imperandi. Bonus es miles? longè adhuc distas à Iulio Cæsare; longè ab Alexandro; longè ab Hectore aut Achille; longè à Iosua, aut Gedeone, aut Dauide. Bonus es Princeps? in memoriam reuoca itidem Dauidem, Moysen, Iosephum, Ludouicos, Henricos, Carolos Magnos, Constantinos Magnos, ipsos Angelos, qui hunc Mundum regunt, totasque à condito orbe conseruant regiones. O quanto te reperies ab illis distitum interuallo? An non igitur meritò, & cum veritate, te illis postpones? Quòd si igitur boni, & in rebus magnis laudeque dignis,
rectè